

Jan WAWRZYŃCZYK

**Z LEKSYKOLOGRAFII
CHRONOLOGIZACYJNEJ**

I. Polskie przymiotniki

Warszawa 2008

***SEMIOSIS LEXICOGRAPHICA*, vol. XLIX**

Założyciel, wydawca i redaktor serii:
Jan Wawrzyńczyk
(Instytut Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego)

Sekretarz redakcji:
Marek Iwanowski
(Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW)

PL ISSN 1507-1634

Copyright © by Semiosis Lexicographica, Warszawa 2008

Recenzent: Walery Pisarek

ISBN 978-83-921025-7-1

Wyd. I. Obj. 1,12 a.w.

PRZEDMOWA

O szkodach, jakie polskiej lingwochronografii¹ przynoszą przedwcześnie podejmowane prace badawcze, które utrwała się w druku pod chwytliwymi tytułami w rodzaju *Nowe słownictwo polskie. Materiały z prasy lat 1985-1992*, pisałem już wiele razy, ze skutkiem nienadzwyczajnym, gdyż nadal ukazują się prace naukowe oraz publikacje podręcznikowe, przede wszystkim akademickie, przywołujące całkowicie bezkrytycznie literaturę przedmiotu z kluczowym terminem czy też paraterminem «nowe słownictwo polskie».

Wierząc, że mój kolejny życzliwy sygnał ostrzegawczy zostanie odebrany choćby przez kilku przyszłych autorów (polonistów i niepolonistów, zwłaszcza neofilologów) podejmujących zagadnienia leksykalne, słowotwórcze itp., poruszam tu kwestię datacji jednej części mowy polskiego zasobu leksykalnego – przymiotnika, przy czym za punkt wyjścia posłuży mi monografia T. Smółkowej (2001)². Należy tu od razu, na samym początku, założyć, że każda praca badawcza powinna się opierać na materiale właściwie dobranym, dobrze chronologicznie i chronologizacyjnie – chronograficznie – scharakteryzowanym.

Jedną z osobliwości tradycji leksykograficznej – m.in. polskiej – jest 1° niedokładne, nieporządne wykorzystywanie cytatów źródłowych w słownikach jednojęzycznych (definicyjnych), 2° pomijanie w siatkach haseł pewnej części metasłownictwa stosowanego w tychże słownikach, 3° niekonsekwentne stosowanie przyjętych rozwiązań strukturalnych budowy artykułu hasłowego oraz 4° *last but not least* – niesystematyczne podejście do kwestii doboru źródeł haseł, podhaseł i cytatów.

¹ Termin ten zasugerował mi prof. Andrzej Bogusławski w prywatnej rozmowie nt. rozwijanej przeze mnie od kilkunastu lat polskiej leksykografii chronologizacyjnej (ta ostatnia etykieta jest mojego pomysłu). Niedawno dyscyplinę tę wsparł wydatnie prof. Piotr Wierchoń, który z niespotykaną w żadnym zespole „nowosłowoznawców” energią wyszukuje jak najwcześniejszych poświadczeń tekstowych jednostek leksykalnych (w tym frazemów), konstruuje i stosuje w tym celu oryginalne narzędzia informatyczne, umożliwiające ekscerpcję automatyczną z tekstów utworzonych elektronicznie i dostępnych w Internecie. W porównaniu z ekscerpcją tradycyjną, ręczną, „szperacką” można tu mówić o ekscerpcji błyskawicznej i, w związku z tym, o nadchodzącej – *sit venia verbo* – rewolucji w pracach lingwochronograficznych.

² T. Smółkowa, *Neologizmy we współczesnej leksyce polskiej*, Kraków : IJP PAN, 2001. Mimo że praca ta poświęcona jest różnym częściom mowy, zawiera jedynie indeks przymiotników (na s. 133-185; liczy on ok. 5700 słów).

Zacznijmy przegląd od najważniejszego ze względów chronologicznych zabytku polskiej leksykografii – Słownika Lindego (L), w którym brak np. haseł:

Abraam, ale zob. art. SZCZUCZY (w cyt.);
austryjski, ale zob. art. PODEJŚĆ (w cyt.);
garmont, ale zob. art. PETYT (w objaśnieniu, w *drukarni gatunek pisma, mniejszy od garmontu*);
gniadawy, ale zob. art. CIEMNOGNIADY (w objaśnieniu, o *koniach kasztanowatych, gniadawych*);
gniadopleśniwy, ale zob. art. GNIADY (w cyt.);
kolano-pokłonny, ale zob. art. POKŁONNY (w cyt.);
mędrkowaty, ale zob. art. PRZECHÉRNY (w objaśnieniu, *falszywie mądry, mędrkowaty*);
moskiewski, ale zob. art. SZCZUDŁO (w cyt.);
nademdlić, ale zob. art. PODEMDLIĆ (w objaśnieniu, *nieco nademdlić*);
nielitościwie, ale zob. art. GNĄBIĆ (w cyt.);
niepołowny, ale zob. art. POŁOWNY (w cyt.)³;
ogółociciel, ale zob. art. OSZWABIACZ (w objaśnieniu);
oszwabienie, ale zob. art. SZACHER (w objaśnieniu, *oszwabienie w handlu*);
piętnastokątny, ale zob. art. PIĘTNASTOKĄT (w objaśnieniu, *piętnastokątna figura*);
Pitagores, ale zob. art. ZESZCZKNAĆ (w cyt.);
podysputować, ale zob. art. DODYSPUTOWAĆ (w objaśnieniu, *do końca podysputować*);
pogaworzyć, ale zob. art. POSZPRACHAĆ (w objaśnieniu);
przeexaminować, ale zob. art. PRZEWIADOWAĆ (w objaśnieniu);
Sieciechowy, ale zob. art. SZCZUPLIĆ (w cyt.);
Skanderbeg, ale zob. art. PRZYBUDOWAĆ (w cyt.);
uszczułać, ale zob. art. SZCZUPLIĆ (w cyt.);
Wedemunt, ale zob. art. LITWA (w cyt.);
zeszczuplić, ale zob. art. SZCZUPLIĆ (w objaśnieniu).

Ważny ze względu na typ, koncepcję leksykograficzną Słownik wileński (Wi) nie ma np. haseł **apryłowy**, **decembrowy**, **nowembrowy**, chociaż same te przymiotniki notuje w artykułach, odpowiednio: **kwietniowy**, **grudniowy**, **listopadowy** (w objaśnieniach). Podobnie brak w Wi haseł:

beżłożeński, ale przym. występuje w art. **Bezmałżeński**;
brunatno-pomarańczowy, ale przym. występuje w art. **Szarańcza** (w p. 5

³ Brak konsekwencji w stosowaniu formuły-metakomentarza: *vide in Affirmativis*; zob. t. 3, s. 333.

kwiaty brunatno-pomarańczowe);
celtycki, ale przym. występuje w art. **Manona** (*celtycka bogini*);
czworoskrzydły, ale przym. występuje w art. **Kobyłka** (w p. 2, *robaczek czwo-
roskrzydły*);
drobnokwiatowy, ale przym. występuje w art. **Koci** (w p. 3, *poziwnik drobno-
kwiatowy*);
druidzki, ale przym. występuje w art. **Manwaed** (*mściciel druidzkiej cnoty*);
estoński, ale przym. występuje w art. **Maolluzed** (*estoński opiekun domowy*);
kloceczkowaty, ale przym. występuje w art. **Buza** (w p. 1, *zaciereczka nie
kloceczkowata*);
litewski, ale przym. występuje w art. **Rungis** (*Dewajtas litewski*);
nieludny, ale przym. występuje w art. **Bezludny** (w p. 1);
nieszczero mówny, ale przym. występuje w art. **Dwusłowny**;
niesztuczny, ale przym. występuje w art. **Bezkunsztny** (w p. 1);
niezartobliwy, ale przym. występuje w art. **Bezkunsztny** (w p. 2);
pendułowy, ale przym. występuje w art. **Ruch** (w p. 1, *ruch pendułowy*);
pozorno-naukowy, ale przym. występuje w art. **Doktryna** (*pozorno-naukowy
systemat*);
proszniakowy, ale przym. występuje w art. **Rdza** (w p. 2, *proszniakowy
grzybek*);
przyjemno-aromatyczny, ale przym. występuje w art. **Rumianek** (w p. 1, *za-
pach przyjemno-aromatyczny*);
siedmio-stopniowy, ale przym. występuje w art. **Senan** (*siedmio-stopniowe ta-
jemnice*);
sklepieniowy, ale przym. występuje w art. **Wnęka** (w p. 1, *kaszeton sklepienio-
wy*);
szerokoliściowy, ale przym. występuje w art. **Kołowiej** (*ożypałka szerokoliścio-
wa*);
żółto-biały, ale przym. występuje w art. **Drjakiew'** (w p. 3, *żółto-białe kwiaty*).

Fundamentalny ze względu na skalę i masę materiału dokumentacyjnego Słownik warszawski (W) nie ma m.in. haseł:

brzeżański, ale zob. art. **Kapica**, przym. występuje w cyt. (w p. 5, *sukno
brzeżańskie*);
chlorowodorny, ale zob. art. **Chlorowódór**, przym. użyto w objaśnieniu (*kwaz
chlorowodorny*);
etylenodwukarbonowy, ale zob. art. **Fumarowy**, przym. użyto w objaśnieniu
(*kwaz etylenodwukarbonowy*);
garwoliński, ale zob. art. **Porządkowy**, przym. występuje w cyt. (*powiat gar-
woliński*);
huculski, ale zob. art. **Huculek**, przym. użyto w objaśnieniu (*koń huculski*);

łomżyński, ale zob. art. **Kurpik**, przym. występuje w cyt. (*w ziemi Łomżyńskiej*);
niekrystaliczny, ale zob. art. **Koloid**, przym. użyto w objaśnieniu (*ciało niekrystaliczne*);
podsadnikowaty, ale zob. art. **Podsadnik**, przym. użyto w objaśnieniu;
prowansalski, ale zob. art. **Trubadur**, przym. użyto w objaśnieniu (*prowansalski poeta i śpiewak miłości*);
redenowski, ale zob. art. **Warstwa** [NB. w tymże art. w tymże p. 9 występują jeszcze dwa inne przym.: *nadredenowski* i *podredenowski*, choć do siatki haseł włączony został (awansował) jedynie, nie wiedzieć czemu, derywat *podredenowski*], przym. użyto w objaśnieniu (w p. 9);
staroholenderski [NB ma m.in. art. **staroczeski!**], ale zob. art. **Flamandzki**, przym. użyto w objaśnieniu (w p. 1);
trójchlorowodowy, ale zob. art. **Trójchlorokrzemometan**, przym. użyto w objaśnieniu (*krzemek trójchlorowodowy*);
wielokorzonkowy, ale zob. art. **Rzęsa**, przym. występuje wśród przytoczeń związków wyrazowych (w p. 2, *Cewkówka wielokorzonkowa*);
wrocławski, ale zob. art. **Kursor**, przym. występuje w cyt. (*kursor wrocławski*).

Zebranie powyższych przykładów – w tekście drukowanym, papierowym, nieelektronicznym – było niekłopotliwe, co świadczy o ich notoryczności. Wersja elektroniczna słowników umożliwi błyskawiczne odnalezienie wszystkich przeoczeń tego rodzaju.

Obecność w tekstach słowników jednojęzycznych, definicyjnych, frazeologicznych⁴ itp. wielkich gromad wyrazów niebędących hasłami czy podhasłami nadaje im status słownictwa udokumentowanego. Znajomość tej dokumentacji jest niezbędna, rozszerza ona poważnie zasób przymiotników polskich, tworzą one wyraźne warstwy z zarysowującą się coraz wyraźniej chronologią, tym wyraźniejszą, im więcej źródeł słownikowych w ten sposób zbadamy. Przymiotniki wynotowane dla okresu 1985-1992 (czy innego z w. XX-XXI) to jedynie surowy materiał, którego nie należy chronografować. Nie zostały bowiem zbadane setki źródeł tekstowych pochodzących z czasów współczesnych autorom L, Wi, W i późniejszych słowników, które to źródła autorzy ci pominęli, z takich czy innych powodów, częściej niesłusznie niż słusznie⁵.

⁴ W toku swoich prac weryfikacyjnych nad chronologią polskich wyrazów „wydłubuję” cenną dokumentację m.in. z dzieła: S. Bąba, J. Liberek, *Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny*, wyd. 1, 1 dodruk zmien., Warszawa : Wyd. Nauk. PWN, 2002. Każde źródło dokumentacyjne jest ważne, zasługuje na uwzględnienie, jeżeli chcemy pokazać życie wyrazów w języku.

⁵ Już w epoce tworzenia L (jego wydania 2.) suma potencjalnych tekstów źródłowych L była tak wielka, że – jak sędzę – mógłby powstać słownik równy co do objętości i liczby haseł dziełu (do dziś niezastąpionemu, bezcennemu, zwłaszcza dzięki wielkiej masie cytatów źródłowych precyzyjnie zlokalizowanych) zespołu kierowanego przez Witolda Doroszew-

Zestaw przykładów przytoczonych niżej jest niewielki, niemniej jego uważna lektura zmusza do zastanowienia, dlaczego tak ważnej językowo-komunikacyjnie części mowy, jaką są przymiotniki, „nie wiodło się” w dziejach polskiej leksykografii, dlaczego zostały one tak słabo i niekonsekwentnie zarejestrowane w podstawowych słownikach języka polskiego opracowanych w w. XIX-XX, a także w pracach specjalistów zajmujących się tzw. nowym słownictwem polskim.

Tak więc wybrane przeze mnie jednostki adiektywne⁶ sygnalizują – oprócz omówionej już, niebagatelnej sprawy precyzyjnego, zupełnego wyzyskania tekstów samych słowników języka polskiego – konieczność radykalnego rozszerzenia ekscerpcji przymiotników i sięgnięcia do bezcennych dokumentacyjnie druków niewykorzystanych, m.in. przez S. B. Lindego, jak np. Andrzejowski A. 1825, czasopisma „Kosmos”, „Przegląd Lekarski” (z masą przymiotników właśnie).

W wyborze moim figurują zatem jednostki zarówno nieobecne w indeksie T. Smólkowej (2001)⁷, jak i jednostki w nim obecne, których datacje przesuwam wstecz, poza okres 1985-1992.

Wczytując się z kolei w indeks Smólkowej, łatwo uchwycić wyraziste grupy jednostek, których chronograficzne mankamenty widać dosłownie gołym okiem. Tak się ma sprawa z niezwykle bogatym i strukturalnie różnorodnym podzbiorem przymiotników odonomastycznych, jak **marshallowski**, **mozambicki**, **nadsekwański**, **podberliński**; tak się ma sprawa z trudno ogarnialnymi formami zaprzeczonymi na *nie-*, jak **nieakademicki**, **niebohaterski**, **nieczarnoziemny**, **nieegalitarny**; tak się ma sprawa z górami złożzeń na *administracyjno-*, *historyczno-*, *między-*, *pięcio-*, *ultra-*, jak **administracyjno-prawny**, **historyczno-artystyczny**, **międzykomunalny**, **pięciotygodniowy**, **ultrakonserwatywny**. Itd., itp.

Poniższy wybór jednostek hasłowych – w większości nieobecnych w słownikach tzw. narodowych – sugeruje wyraźnie, że przymiotniki „eksplodowały” w polskim zasobie słownym, w polskich tekstach, niewątpliwie w wieku XIX i tam w pierwszej kolejności, w dokumentach drukowanych i ręko-

skiego. Nie powstał. Wśród przyczyn można nie bez pewnych racji wskazywać: brak woli (i po części wiedzy fachowej) leksykografów, brak pieniędzy czy brak zgody zaborców.

⁶ Stanowiące niewielką część danych z e-brudnopisów mojego *Słownika bibliograficznego języka polskiego* (o nim por. na stronie internetowej www.leksykapolka.pl; tamże – w dziale „Skróty bibliograficzne i symbole” – rozwiązanie przycytatowych skrótów lokalizacyjnych występujących w niniejszej broszurze).

⁷ Które dokumentuję, podpowiadając m.in., do jakich autorów warto, należy sięgnąć, by jak najszybciej poprawić, wzbogacić dotychczasowy słownikowy obraz rozwoju ilościowego polskich przymiotników. Są pisarze, którzy przymiotniki tworzą bez zahamowań, automatycznie, swobodnie, jak formy fleksyjne rzeczownika – do takich należy Adolf Nowaczyński (nie lubiany przez dawnych ekscerptorów, być może z powodów politycznych, cenzuralnych).

piśmiennych wytworzonych w Polsce rozebranej przez sąsiadów oraz w zachowanych, dość licznych dokumentach powstałych na emigracji, należy szukać neologizmów. Ową eksplozję poświadczają mocno nawet tylko świadectwa wydobywane ręcznie – czym się zajmuję dotychczas; automatyzacja poszukiwań, którą opracowuje od pewnego czasu prof. Piotr Wierzchoń, zmusi badaczy języka polskiego i jego słownictwa do radykalnych korekt w odpowiednich rozdziałach opracowań syntetycznych i podręczników akademickich.

Okres 1985-1992 jest z punktu widzenia lingwochronografii okresem typowo „widzimiowym”, nie poprzedzonym badaniami dokumentacyjnoźródłowymi okresów wcześniejszych, przede wszystkim lat 1982-1984, które zostały pominięte w cyklu prac IJP PAN nad tzw. nowym słownictwem polskim. Całkowicie pewne konstatacje chronologiczne na podstawie materiałów zawierających luki tego rodzaju⁸ są wykluczone.

⁸ Nie zainteresowano się materiałami z prasy lat 1970-1971, okresu bezpośrednio po zakończeniu edycji D+Ds, słownika najdokładniej (w porównaniu przede wszystkim ze Słownikiem warszawskim, wielkim poprzednikiem „Słownika Doroszewskiego” na liście słowników narodowych) opisującego bibliograficznie wykorzystane cytaty ilustracyjne.

WYBÓR PRZYMIOTNIKÓW

administracyjno-prawny

Smółkowa T. 2001⁹

📖 *pion administracyjno-prawny* <Stawar A. 1961: 216>

anticarski

📖 *anticarskie usposobienie* <PArytł 13 (1935), 5: 622>

baziowaty

📖 *baziowate wierzby* <Rostafiński J. 1921: 184>

biało-plamisty

📖 Wi: s.v. **Leszczyna** [w p. 1 w def.]

biografistyczny

📖 *temat biografistyczny* <Nowaczyński A. 1938: 318>

bio-psychologiczny

📖 KiWych 1 (1933/34), 4: 308

chlorobromowy

📖 *papiery chlorobromowe* <Lam S. (red.) 1938: 620>

demokratyczno-parlamentarny

Smółkowa T. (red.) 1998; Smółkowa T. 2001

📖 *system demokratyczno-parlamentarny* <KiWych 1 (1933/34), 4: 318>

dwunastofuntowy

📖 *dziata dwunastofuntowe* <PArytł 13 (1935), 4: 426>

ekspedycyjno-maklerski

📖 Prawie wszystkie firmy ekspedycyjno-maklerskie z Gdańska mają tu swoje biura. <„Słowo Pomorskie” (Toruń) 1928, 297: 8>

finlandzko-polski¹⁰

📖 *finlandzko-polski traktat handlowy* <Lam S. (red.) 1938: 623>

⁹ Niektóre przymiotniki mają już obszerniejszą chronograficzną „literaturę przedmiotu”, obejmującą nie tylko pozycję: Smółkowa T. 2001.

¹⁰ Złożeń tego typu słowniki ogólne języka polskiego zasadniczo nie rejestrują w siatce haseł. Indeks Smółkowej (2001) uwzględnia pokrewne twory **iroszkocki**, **polsko-radziecki**, a z drugiej strony – **handlowo-usługowo-rzemieślniczy** czy też jeszcze **małomiasteczkowo-rabinacko-szabasowo-mesjański**. Zastanawiając się nad rozwiązaniem problemu ich rejestracji w sposób konsekwentny, warto zwrócić uwagę, że w Słowniku wileńskim występuje hasło, oznaczone jako przysłówek, **Łacińsko**, ze znamiennej informacją: używa się tylko w zło-

firmowo-komandytowy

📖 D: s.v. **firmowy** [w p. 1 w cyt. 1899]

geograficzno-astronomiczny

📖 /.../ następuje kilka stron druków teorii o charakterze geograficzno-astronomicznym. <PAstrol 4 (1939), 1-2: 14>

geograficzno-etnograficzny

📖 KiWych 1 (1933/34), 1: 95

historyczno-artystyczny

Smólkowa T. 2001

📖 *muzea historyczno-artystyczne* <KiWych 1 (1933/34), 4: 333>

inwalidowy

Szober S. 1937: 115, 420

jednocyfrowy

Smólkowa T. 2001

📖 T. Smólkowa, *Słownictwo i fleksja „Lalki” Bolesława Prusa. Badania statystyczne*, Wrocław etc.: ZNiO, 1974 [sic]

kapitalistyczno-przemysłowy

📖 Tak się jednak paradoksalnie złożyło, że owo tradycyjne, zaściankowe, przez instynkt wiejski podyktowane niezrozumienie życia kapitalistyczno-przemysłowego, w skutkach swoich pokrywało się z analogicznym, choć przez całkiem inne czynniki, bo przez przerost industrializacji wywołanym stanowiskiem myślicieli angielskich, zwłaszcza Johna Ruskina. <Krzyżanowski J. 1937: 72>

komandytowo-akcyjny

Smólkowa T. 2001

📖 *spółka komandytowo-akcyjna* <Lam S. (red.) 1938: 626>

kombinacyjno-fonetyczny

📖 *zmiany kombinacyjno-fonetyczne* <Baudouin de Courtenay J. 1904: 117>

kwiatkowy

📖 Andrzejowski A. 1825: 91

laparotomijny

📖 *rana laparotomijna* <PLek 44 (1905), 4: 46>

żonych, np. *Słownik łacińsko-polski*. (Hasła **Polsko** w Wi brak.) W kręgu wchodzących tu w grę przymiotników „przysłówki” takie tworzy się automatycznie, jak regularne formy fleksyjne. Ta okoliczność zdaje się zwalniać leksykografa i dokumentalistę słownictwa z obowiązku rejestrowania omawianych „wielozłonowców” (faktem tekstowo zaświadczone jest np. derywat **włosko-francusko-angielsko-niemiecko-rosyjsko-czesko-polski**). Wątpliwości omówię w innej publikacji.

liliowoczerwonawy

📖 /.../ kwitły wrzosi liliowoczerwonawym kwiatem /.../. <Wołoszynowski J. 1931: 376>

linoleorytowy

📖 TGraf 2 (1928), 2: 16

lipecki

📖 /.../ obejmuje serię indywidualnych, drobnych zapasów „bohaterów” lipeckich z leśnikami /.../. <Krzyżanowski J. 1937: 113>

literacko-muzyczny

Smółkowa T. 2001

📖 Prócz tego oddawał się Karasowski pracom literacko-muzycznym /.../. <EP Orgelbrand 14 (1863): 69>

literacko-polemiczny

📖 W. Feldman, Pomniejszyciele olbrzymów (Szkice literacko-polemiczne), Stanisławów : A. Staudacher i Sp., 1905

lodowo-śnieżny

📖 Główne źródło wypływa z warstwy lodowo-śnieżnej, szerokiej na półtora łokcia /.../. <EP Orgelbrand 14 (1863): 456>

lombardzko-wenecki

📖 *pieniądz lombardzko-wenecki* <Wi: s.v. **Lirazza** [w def.]>

📖 *król lombardzko-wenecki* <EP Orgelbrand 9 (1862): 149>

logiczno-funkcjonalny

📖 *gramatyka logiczno-funkcjonalna* <JPo1 11 (1926), 1: 3>

lotniarski

PorJ 1909, 8: 127

ludowo-podkrakowski

📖 A tymczasem Rydel po dłuższym pobycie za granicą przysyła spragnionemu wielkich, odkrywczych dzieł przyjacielowi – baśń sceniczną o motywach ludowo-podkrakowskich. <Makowiecki T. 1935: 221>

łacińsko-perski

📖 *słownik łacińsko-perski* <EP Orgelbrand 20 (1865): 765>

łopaciasty

📖 Andrzejowski A. 1825: 155

łunowski

📖 *Zakłady łunowskie* <Górniak S. 1923: 56 [od: Łunów]>

łuszczkowaty

📖 Andrzejowski A. 1825: 128

łuszczynkowy

📖 Andrzejowski A. 1825: 210

maciejowicki

📖 *pogrom maciejowicki* <Krzyżanowski J. 1937: 148>

majdański

📖 Kozłowski W. 1846 [*majdańska smota*]

małoazjatycki

📖 Zajączkowski A. 1934: V

marienbadzki

📖 *woda marienbadzka* <EP Orgelbrand 9 (1862): 326>

marshallowski

Zaręba A. 1949; Smółkowa T. 2001

📖 „*pomoc marshallowska*” <Kruczkowski L. 1952: 18>

medyko-chirurgiczny

📖 /.../ został w r. 1795 profesorem medyko-chirurgicznej kliniki w Brunświku /.../. <EP Orgelbrand 11 (1862): 858>

melano-indyjski

📖 *grupa melano-indyjska* <„Sprawy Obce” (Warszawa) 1930, 4: 751>

mennonicki

📖 *kościół mennonicki* <EP Orgelbrand 9 (1862): 327>

metajodoortooksychinolinoanasulfonowy

📖 W: s.v. *loretyna* [w def.]

metateoretyczny

📖 RuchF 1937, 5-10: 80

metatoniczny

📖 Lehr T. 1917: 48

metylodwuoksycynamonowy

📖 *kwas metylodwuoksycynamonowy* <„Kosmos” (Lwów) 1 (1876): 133>

miedzianotwarzy

📖 /.../ a tuż kręciło się kilkunastu zbójów tego watażki – roślących miedzianotwarzych Mongołów /.../. <Bandrowski J. 1923: 324>

miejsko-wybrzeżny

📖 Krzywicki L. 1960a: 52 [prwdrk: 1890]

mieszczuchowski

📖 *mieszczuchowska awangarda* <Piasecki S. 1936: 227>

międzyarchiwalny

📖 Międzyarchiwalna repartycja akt <R. Przelaskowski, Program prac wewnętrznych w archiwach nowożytnych, Warszawa : Sekcja Archiwalna Towarzystwa Miłośników Historii, 1935: 40>

międzyarmijny

📖 Międzyarmijny bieg patrolowy <Stadion 1929, 7: 4>

międzychrzątkowy

Krysiński S. 1899: 55

międzygłoskowy

📖 *pauza międzygłoskowa* <Baudouin de Courtenay J. 1904: 65>

międzygłówkowy

Krysiński S. 1899: 55

międzygoleniowy

Krysiński S. 1899: 55

międzykomunalny

Smólkowa T. 2001

📖 *międzykomunalny związek* <DzienŁ 1932, 48: 6>

międzykulturowy

Tekiel D. (red.) 1988 [z 1 cyt.: 1978]; Smólkowa T. 2001

📖 D: s.v. **kulturologia** [w cyt. 1951]

międzymonadyczny

📖 Schulz B. 2002: 36 [w liście z 1932]

międzypiętrowy

📖 Stadtmüller K., Stadtmüller K. 1936: s.v. **etazebogen**

międzytreningowy

📖 Badań dokonywano w okresie międzytreningowym, tzn. kiedy kondycja członków danej grupy była znacznie poniżej swego wysokiego poziomu. <„Przegląd Fizjologii Ruchu” (Warszawa) 9 (1938/39), 2-3: 139>

międzywokaliczny

📖 *pozycja międzywokaliczna* <Zajączkowski A. 1934: 159>

międzywydmowy

📖 Miklaszewski J. 1928a: 411, 520

międzywydziałowy

📖 *delegacja międzywydziałowa* <Bujwid O. 1990: 72 [w zapisku z 1933]>

międzywypowiedzeniowy

📖 Klemensiewicz Z. 1937: 206

międzyzębodołowy

Krysiński S. 1899: 55

mięsakowaty

📖 PLek 41 (1902), 5: 72

Mikołajowski

📖 Czy wydawać Rosji wojnę, żądając, aby powracała do Mikołajowskiego sposobu rządzenia? <Kamieński H. 1999: 387 [prwdrk: 1857]>

militarno-obronny

📖 Nowaczyński A. 1937: 130

mleczno-ogrodowy

📖 Mleczno-ogrodowe 60-morgowe gospodarstwo, bardzo rentujące się /.../. <„Słowo Pomorskie” (Toruń) 1928, 300: 14>

młodochłopski

📖 *ruch młodochłopski* <Piasecki S. 1936: 236>

młodowiejski

📖 *czasopismo młodowiejskie* <Piasecki S. 1936: 237>

monopartyjny

Smólkowa T. 2001

📖 *doktryna leninowska monopartyjnego państwa totalnego* <Grabski S. 1938: 37>

📖 *monopartyjne państwo* <Kultura 1961, 5: 144>

morsko-piekielny

📖 Wi: s.v. **Ana** [w def.]

motonautyczny

📖 *wystawa motonautyczna* <Auto 1934, 8: 243>

mozambicki

Smółkowa T. 2001

📖 LI 1931: s.v. **Mozambicki kanał**

📖 Arct M. 1936

multiplikacyjny

Smółkowa T. 2001

📖 Serkowski S. 1921: 110

multiplikatywny

📖 *wyraz multiplikatywny* <Rozwadowski J. 1903: 99>

murzynożerczy

📖 *murzynożercza władza amerykańska* <Jasieński B. 1929: 199>

murzyńsko-francuski

📖 *murzyńsko-francuski pisarz* <A. Gawroński, Szkice językoznawcze, Warszawa etc. : Gebethner i Wolff, 1928: 21>

naciągalski

📖 Nowaczyński A. 1937: 189

nadawczo-odbiorczy

Smółkowa T. 2001

📖 *aparaty nadawczo-odbiorcze* <Dziennik 1932, 22: 9>

naddźwiński

📖 *testamenty naddźwińskie* <Hedemann O. 1935: 6>

nadhistoryczny

📖 „*nadhistoryczny*” <KiWych 1 (1933/34), 3: 252>

nadhudsonski

📖 /.../ *podał rządowi swemu plan założenia osad w krajach nadhudsonskich* /.../. <EP Orgelbrand 12 (1863): 260>

nadkłykciowy

📖 PLek 46 (1907), 17: 231

nadkontyngentowy

📖 /.../ *każdy plantator posiada poważne ilości buraków nadkontyngentowych.* <„Poradnik Gospodarski” (Poznań) 1930, 44: 1069>

📖 *Wnioskodawcy liczą się z tym, że miejsce Dębu zajmie przecież jakiś „nadkontyngentowy” klub.* <„Przegląd Sportowy” (Warszawa) 17 (1937), 2: 5>

nadlemański

📖 Brak wprowadzie Gerwazego, aby ten zajazd nadlemański miał charakter bohaterski – ale rozpęd jest. <Świat 1932, 27: 2>

📖 Kultura 1961, 6: 70

nadliścieniowy

📖 *łodyżka nadliścieniowa* <Proner M. (zebr.) 1927: 26>

nadliściowy

📖 Andrzejowski A. 1825: XVI

nadmaturalny

📖 Dlatego bohaterzy ich biografii żyją, żyją duchem swym twórczym, pierwiastkiem nadmaturalnym, który jest właściwą ich istotą /.../. <Feldman W. 1905a: 38>

nadnewski

📖 /.../ porzuca stolicę nadnewską /.../. <Belmont L. 1904: 28>

nadowocowy

📖 *kielich nadowocowy* <Kozłowski W. 1846: 117>

nadrukowy

📖 *seria nadrukowa* <FilatP 1 (1919), 2: 5>

nadsekwański

Wawrzyńczyk J. 1989: 100; Smótkowa T. 2001

📖 *nadsekwański bojownik* <„Niwa” (Warszawa) 2 (1873), 48: 300>

📖 *spelunki nadsekwańskie* <Krzyżanowski J. 1937: 37>

nadwarciański

Smótkowa T. 2001

📖 Twórczość 1 (1945), 5: 6

nadweltański

Smótkowa T. 2001

📖 Bocheński A. 1937: 122

nadziemiański

📖 /.../ apelował do sądu nadziemiańskiego w Monachium /.../. <PKat 2 (1896), 3: 23>

narodowo-rewolucyjny

📖 *szkoła narodowo-rewolucyjna* <W. Jampolski, Stefan Żeromski – duchowy wódz pokolenia, Lwów : Nakł. Spółki Akcyjnej Wydawniczej, 1924: 47>

narodowo-syryjski

📖 *sentymenty narodowo-syryjskie* <Bystroń J. S. 1928: 81>

naśladowczo-tradycjonalistyczny

📖 *typy naśladowczo-tradycjonalistyczne* <KiWych 1 (1933/34), 4: 306>

naumburski

📖 *wina naumburskie* <„Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy” (Warszawa) 1846, 11: 2>

neokatolicki

📖 *marksizm neokatolicki* <Wat A. 1927: 67>

Newtonowski

📖 /.../ postawił za cel usystematyzowanie pojęć Newtonowskich, uważał przestrzeń i czas absolutny za aprioryczne /.../. <KiWych 1 (1933/34), 3: 206>

nieakademicki

Smółkowa T. 2001; SLex 15 (2003)

📖 *wyższe szkoły nieakademickie* <Dziennik 1946, 4: 1>

niebiańsko-duchowy

📖 *jestestwo niebiańsko-duchowe* <PAstrol 1 (1929), 1: 2>

niebieskomundurowy

Kamieński H. 1999: 189 [prwdrk: 1857]

niebohaterski

Smółkowa T. 2001

📖 Nowaczyński A. 1922: 61

niecechowy

📖 Majster Jaśka niecechowy, więc Jasiek nie może chodzić do niedzielnej szkoły rzemieślniczej. <Korczak J. 1906: 290>

nieczarnoziemny

Smółkowa T. 2001

📖 *strefa nieczarnoziemna* <Kalendarz 1953: 340>

niedookreślony

📖 PamL 33 (1936), 1: 176

niedzielno-handlowy

📖 Chłopcy mają zdawać do szkoły niedzielno-handlowej. <Korczak J. 1906: 330>

niefederacyjny

📖 Piasecki S. 1936: 116

niegrecki

📖 Nowaczyński A. 1922: 195

niekoszerny

📖 *niekoszerny Wielkopolak* <Nowaczyński A. 1937: 125>

nielekarski

📖 /.../ pierwiastki tego poglądu do dzisiaj trwają wśród ogółu nielekarskiego /.../. <Biernacki E. 1905: 34>

nielitewski

📖 *ludność nielitewska* <Encyklopedia 1915a: 368>

niemazurzący

📖 Encyklopedia 1915a: 296, 319

niemcewiczowski

📖 /.../ nastrój psuje sprzedawczykom niemcewiczowska satyra /.../. <Krzyżanowski J. 1937: 143>

niemianownikowy

📖 Wyjątkowo staje się spójnikiem jakaś niemianownikowa forma zaimka *co* /.../. <Urbańczyk S. 1939: 3>

nienawiasowy

📖 *zdanie nienawiasowe* <Encyklopedia 1915a: 208>

nowomiński

📖 A. Wiślicki (oprac.), Podręczna encyklopedia powszechna podług piątego wydania Meyera /.../. T. 4, Warszawa : Wyd. „Przeglądu Tygodniowego”, 1899: 40

nowoniemiecki

📖 Chmielowski, Krzywicki, Mahrburg (red.) 1899: 2

nowotomyski

📖 *kościół nowotomyski* <PKat 2 (1896), 11: 88>

obcoszczepowy

📖 Baudouin de Courtenay J. 1990: 634 [prwdrk: 1929]

obcowyznaniowy

📖 /.../ tylko dzięki religijności otoczenia obcowyznaniowego zachowali żydzi tamtejsi tradycje biblijne /.../. <Landau J. 1923: 21>

obiektywno-kronikarski

📖 /.../ konstruowane są sposobem obiektywno-kronikarskim /.../. <Krzyżanowski J. 1937: 152>

obserwacyjno-alarmowy

📖 *służba obserwacyjno-alarmowa* <PArytł 13 (1935), 2: 162>

obuwiasty

📖 EP Orgelbrand 15 (1864): 461

obyczajowo-prawny

📖 *obyczajowo-prawna struktura cesarstwa* <„Sprawy Obce” (Warszawa) 1930, 2: 382>

odciągliwy

📖 Dzieci marzące na lekcjach, uczniowie o uwadze łatwo odciągliwej, chwiejnej, powinni być wciągani do jak najbardziej czynnej pracy /.../. <R. Uzdąńska, Dzieci nieuważne, Warszawa : Nasza Księgarnia, 1936: 44>

odciążeniowy

Hampel T. (red.) 1993: s.v. **stempel odciążeniowy**

ogólnochrześcijański

📖 /.../ ulegali niejednokrotnie pokusom wiązania wyobrażeń religijnych ogólnochrześcijańskich z specyficznie polskimi wytworami życia religijnego opartymi o zwyczaje takie, jak stawianie snopów przy wieczerzy wigilijnej lub całowanie chleba, który upadł na ziemię. <Krzyżanowski J. 1937: 98>

ogólnogospodarczy

📖 Stankiewicz H. 1937: 33

ogólnokanadyjski

📖 Ludwik Krzywicki, 1892

ogólnomazurski

📖 Ludwik Krzywicki, 1892

ogólnometodyczny

📖 K. Kowalski, Podstawy filozofii, Gniezno 1930: 100, 101

ogólno-misyjny

📖 *intencja ogólno-misyjna* <„Świętogórska Róża Duchowna” (Święta Góra – Głogówko) 38 (2005), 2: 43>

ogólnomoralny

R. Dyboski, Literatura i język średniowiecznej Anglii, Kraków-Warszawa 1910: 140

📖 *ogólnomoralne uwagi* <WiadL 15 (1938), 14: 4>

ogólno-moralny

📖 *przepisy ogólno-moralne* <„Wychowawca” (Warszawa) 3 (1930), 1-2: 179>

ogólno-panujący

📖 *ogólno-panująca doktryna* <„Polak w Niemczech” (Berlin) 10 (1933), 1-3: 10>

ogólnospółdzielczy

📖 „Rzeczpospolita Spółdzielcza” (Warszawa) 1926, 12: 530

ogólnouniwersytecki

📖 *prace ogólnouniwersyteckie* <Bujwid O. 1990: 72 [w zapisku z 1933]>

ogólno-wojskowy

📖 */.../* wyszkolenie rekruta w zakresie ogólno-wojskowym */.../*. <PAryt 13 (1935), 6: 711>

opatowsko-sandomiersko-tarnobrzeski

📖 Encyklopedia 1915a: 335

oprzyrkowski

📖 Vincenz S. 1936: 448

optyczno-akustyczny

📖 *część optyczno-akustyczna* <„Przegląd Sportowy” (Warszawa) 17 (1937), 32: 2>

organologiczny

📖 *teorie organologiczne* <KiWych 1 (1933/34), 3: 240>

organoterapeutyczny

📖 Psychotechnika 2 (1928), 7: 39

ormiańsko-łaciński

📖 *słownik ormiańsko-łaciński* <EP Orgelbrand 20 (1865): 765>

Or-Otoski

📖 *wiersz Or-Otoski* <Nowaczyński A. 1937: 115>

orszański

📖 *powiat orszański* <EP Orgelbrand 3 (1860): 408>

osiemdziesiątyśiętny

📖 Nowaczyński A. 1938: 269

parański

📖 *dyrekcja kolei parańskich* <Skarżyński S. 1934: 107>

parogroszowy

📖 Co stanowi istotę takiego bazaru? – To, że jest w nim wszystko, od nieocenionej wartości koron lub złotogłowiu aż do parogroszowych zabawek drewnianych i bezpłatnej szklanki wody sodowej dla kupujących pięknych pań. <Potocki A. 1903: 216>

pelerynkowy

📖 Nowaczyński A. 1938: 272

pierwowzorowy

📖 Bem A. G. 1904: 138 [w tekście z 1878]

pięciopunktowy

📖 *pismo pięciopunktowe* <W: s.v. **perl** [w def.]>

pięciotomikowy

📖 *pięciotomikowe wydanie* <Nowaczyński A. 1938: 299>

pięciotygodniowy

Smółkowa T. 2001

📖 Przed sądem przysięgłych w Hamburgu zakończył się dziś po pięciotygodniowej rozprawie jeden z najsensacyjniejszych procesów, jakie toczyły się w ostatnich latach w Niemczech. <„Słowo Pomorskie” (Toruń) 1928, 297: 7>

pięciowarstwowy

📖 *konstrukcja pięciowarstwowa* <Klemensiewicz Z. 1982: 332>

pląsawiczny

📖 *pląsawicze zaburzenia umysłowe* <PLek 44 (1905), 11: 155>

podberliński

📖 *podberlińska wieś* <„Odrodzenie” (Warszawa) 7 (1950), 8: 5>

poturniejowy

📖 *rozważania poturniejowe* <WiadL 11 (1934), 35: 4>

pozaprogramowy

📖 „*pozaprogramowy*” <KiWych 1 (1933/34), 4: 288>

pozapsychiczny

📖 *pozapsychiczne pochodzenie* <KiWych 1 (1933/34), 3: 228>

przeciwbalonowy

📖 *działa przeciwbalonowe* <PArytł 13 (1935), 2: 222>

przeciwbateryjny

PArytł 13 (1935), 1: 39 [*ogień przeciwbateryjny*]

przeciw-bolszewicki

📖 *rewolucja przeciw-bolszewicka* <Zdziechowski M. 1923: 308>

przeciwdyfteryyczny

📖 *surowica przeciwdyfteryyczna* <Biernacki E. 1905: 152>

przeciwdyfteryyczny

📖 *surowica przeciwdyfteryyczna* <Biernacki E. 1905: 153>

przeciwpaciorkowcowy

📖 *surowica przeciwpaciorkowcowa* <PLek 44 (1905), 2: 14>

przedhitlerowski

📖 *przedhitlerowskie Niemcy* <Werniński H. 1939: 9>

przedkopalniany

📖 *Ziemia* 1937, 11-12: 250

przedkopernikowy

📖 W: s.v. **epicykl** [w def.]

przedksiężycowy

📖 Czasu arkadyjskich przedksiężycowych ludzi musiało być tak blisko człowiekowi do Boga, że nieraz w zastępstwie Boga wołał: – Ja! <Ulanowski T. 1929: 113>

przednapoleoński

📖 *wojny przednapoleońskie* <PArytł 13 (1935), 4: 426>

przedreymontowski

📖 /.../ okazy naszego przedreymontowskiego romansu historycznego. <Krzyżanowski J. 1937: 152>

przedsokratyczny

📖 *epoka przedsokratyczna* <Schulz B. 2002: 287 [list A. Sandauera z 1938]>

przedświatopoglądowy

📖 *okres przedświatopoglądowy* <KiWych 1 (1933/34), 2: 122>

przefotografowany

📖 /.../ dźwięk ten jest później przefotografowany na brzegu filmu. <Lam S. (red.) 1938: 619>

przewrotnie-jajowaty

📖 EP Orgelbrand 13 (1863): 805

psychiczno-emocjonalny

📖 Krzywicki L. 1960: 10 [prwdrk: 1888]

psycho-nerwowy

📖 *procesy psycho-nerwowe* <KiWych 1 (1933/34), 4: 343>

rekapitulacyjny

📖 *dążności rekapitulacyjne* <Brzozowski S. 1913: 171>

retuszowy

📖 *opracowanie retuszowe* <Bułhak J. 1934: 38>

rękawiczny

Szober S. 1937: 424

robotniczo-włościański

📖 Policja w Rosji sowieckiej nazywa się oficjalnie „milicją robotniczo-włościańską”. <„Słowo Pomorskie” (Toruń) 1928, 300: 5>

📖 /.../ obawia się wybuchu robotniczo-włościańskiej rewolucji. <DzienŁ 1932, 8: 2>

robotniczo-zawodowy

📖 Krzywicki L. 1960a: 71 [prwdrk: 1890]

rodzajnikowy

Obreńska A. 1934: 29

romantyczno-anarchiczny

📖 *romantyczno-anarchiczne szaty* <Nowaczyński A. 1938: 160>

romantyczno-chaotyczny

📖 Nowaczyński A. 1937: 195

równocłonowy

📖 Należy się przede wszystkim wystrzegać mniemania, jakoby wiersze równocłonowe stale cechowała spójność rytmiczna, większa od wierszy różnocłonowych i zwykłych. <Wóycicki K. 1912: 109>

różnoepokowy

📖 Rozprawy, rzucające światło na pewną grupę różnoepokowych zjawisk, dążące do syntezy dziejowej /.../. <Bem A. G. 1904: 258 [tekst z 1886]>

różnoorganowy

📖 Baudouin de Courtenay J. 1904: 113

rubinowo-czerwony

📖 Bardzo piękna jest też [galaretka] z jabłek czerwonych, tzn. malinówek, jest wtedy rubinowo-czerwona, zawsze jak szkło przezroczysta. <„As” (Kraków) 1935, 24: 30>

sasankowy

Kokowski W. 1903

satinowy

Kokowski W. 1903

sekwestratorski

Kokowski W. 1903

seminaryjski

Kokowski W. 1903

📖 *programy seminaryjskie* <Woroniecki J. 1922: 53>

📖 /.../ winniśmy /.../ dojść do tego, aby młodzież seminaryjska posiadała dostateczną znajomość łaciny. <Woroniecki J. 1925: 72>

siedmiogrodzki

Kokowski W. 1903

sierpecki

Kokowski W. 1903

siwawo-czarny

📖 EP Orgelbrand 13 (1863): 614

słowiańsko-celtycki

📖 Krzywicki L. 1960: 17 [prwdrk: 1888]

słowiańsko-cerkiewny

📖 EP Orgelbrand 13 (1863): 966

sochaczewski

Kokowski W. 1903

solecki

Kokowski W. 1903

staroarabski

📖 *wiersze staroarabskie* <Kowalski T. 1921: 51>

starobaktryjski

📖 Mamy języki staroindyjskie (wedaiczny i sanskryt) i staroirañskie (starobaktryjski czyli „zend” i staroperski) /.../. <Baudouin de Courtenay J. 1990: 635 [prwdrk: 1929]>

stereoskopiczny

📖 *efekt stereoskopiczny* <DzienŁ 1932, 148: 3>

stopnicki

Kokowski W. 1903

stopolotny

📖 Lekkomysłna i stopolotna niewiasto, bądźże na przyszłość uważniejszą na swoje zdrowie /.../. <Sudolski Z. (oprac.) 1992, 1: 171 [w liście z 1886]>

stuzmysłowy

📖 Ukazać ohydę i bezkształtność w zestawieniu z łatyńskim światem, brudnowatość w zestawieniu z stuzmysłową i leśną duszą Thoreau. <Brzozowski S. 1913: 154>

styryjski

Kokowski W. 1903

subretkowy

📖 Nie kłoni się wdzięcznie, subretkowego nie śle całusa /.../. <Jaworski R. 1910: 204>

Suchomlinowowski

📖 *mafja Suchomlinowowska* <Nowaczyński A. 1922: 228>

sudermański

📖 *książę sudermański* <EP Orgelbrand 12 (1863): 557>

sufistyczny

📖 *zakon sufistyczny* <Grzegorzewski J. 1902: 76>

sufrakański

Kokowski W. 1903

sulejowsko-piotrkowski

📖 Jedno jest w tej chwili pewne, że kolejka Sulejowsko-Piotrkowska nie będzie zniesiona i w dalszym ciągu utrzymywać będzie komunikację podmiejską. <DzienŁ 1932, 36: 5>

superbalonowy

📖 *koło superbalonowe* <Tuszyński A. 1938: 139>

📖 *opony superbalonowe* <Tuszyński A. 1938: 139>

superemocjonalny

📖 Przeważał typ jakiejś superemocjonalnej reakcji, przechodzącej najczęściej w orgiazm /.../. <Szulc T. 1937: 28>

supernaturalistyczny

📖 „Pogląd na Świat” (Kraków) 1902, 2: 95

superrealistyczny

📖 Od tej racjonalizacji życia ucieka artysta zamieszkały w mieście do swego intelektu i swej wyobraźni. Tworzy szkoły i teorie malarskie, superrealistyczne i suprematystyczne. <F. Siedlecki, Fragmenty, Warszawa : Dom Książki Polskiej, 1934: 66>

suprateatralny

📖 Żaden autor nie jest tak antyfilmowy, tak supra- czy ultrateatralny, jak Pirandello. <Kino 1933, 38: 7>

syberyjsko-mandżurski

📖 /.../ gdy parę lat temu wybuchł ostry zatarg rosyjsko-chiński, mała wojna podjazdowa rozpoczęła się przede wszystkim na granicy syberyjsko-mandżurskiej. <DzienŁ 1932, 49: 3>

sylwestrowski

Kokowski W. 1903

szafirowo-szkłany

📖 *toń szafirowo-szklana* <„Uśmiech” (Łódź) 1930, 33: 6>

szkolno-gramatyczny

📖 JPol 11 (1926), 1: 2

ślizgochronowy

📖 *tańcuch ślizgochronowy* <Szydelski S. 1921: 19>

śpiewno-dźwiękowy

📖 /.../ potężny film śpiewno-dźwiękowy /.../. <DzienŁ 1932, 25: 8>

średniówkowy

📖 *wiersze średniówkowe* <Łoś J. 1920: 16>

tarowy

📖 *ogrody tarowe* <Malinowski B. 1939: 103>

torfotwórczy

📖 Stosownie do rodzaju roślinności torfotwórczej rozróżniamy w pierwszej grupie torfowiska /.../. <Miklaszewski J. 1928a: 548>

tropikalno-lesisty

📖 *teren tropikalno-lesisty* <PArytł 13 (1935), 6: 761>

tunetański

📖 Wkrótce może dojdzie rąk Twoich i dziwny płaszczyk tunetański, który przez Odessę wędruje z Kairu. <Słowacki J. 1990: 255>

tyngłowy

📖 – Szanuj *Stimmung* tyngłowy /.../. <Berent W. 1956: 124>

ultrakonserwatywny

Smółkowa T. 2001 [wyraz przeciw obecny w siatce haseł W]

📖 H. Mościcki, Pod berłem carów, Warszawa : „Biblioteka Polska”, 1924: 97

unisonowy

📖 Cała sztuka ówczesna operowała jedynie przestrzenią, podobnie jak śpiew gregoriański był unisonowy, a polifonia wprowadzona została w początkach czasów nowożytnych. <Siedlecki F. 1934: 59>

unitarystyczny

📖 PLek 46 (1907), 7: 80

urodzeniowy

📖 *astrologia urodzeniowa* <PAstrol 3 (1938), 9-10: 144>

wandejski

📖 *wojna wandejska* <A. Wiślicki (oprac.), Podręczna encyklopedia powszechna podług piątego wydania Meyera /.../. T. 4, Warszawa : Wyd. „Przeglądu Tygodniowego”, 1899: 306>

wewnątrz-grupowy

📖 *solidarność wewnątrz-grupowa* <Malinowski B. 1939: 127>

wiedzotwórczy

📖 O relatywizacji inferencji do dyrektyw mowa dopiero na stronie 264, ale nie odnosimy wrażenia, żeby tam szło o inną relatywizację jak tylko o relatywizację do dyrektyw „wiedzotwórczych”. <„Przegląd Filozoficzny” (Warszawa) 1930, 1-2: 155>

wielojednostkowy

📖 Baudouin de Courtenay J. 1990: 411 [prwdrk: 1910]

wielolistkowy

📖 Andrzejowski A. 1825: 85

wielopręcikowy

📖 Kozłowski W. 1846: 52

📖 EP Orgelbrand 13 (1863): 805

wielostylowy

📖 *wielostylowa produkcja nowelistyczna Reymonta* <Krzyżanowski J. 1937: 171>

wschodnio-kresowo-polski

📖 Typ wschodnio-kresowo-polski wielkich kochanic i wielkich metres nie wszedł tutaj ani w jednym egzemplarzu, nawet jako wyjątek z reguły, z normy. <Nowaczyński A. 1937: 211-212>

wygodnisiowski

📖 *wygodnisiowskie trwanie* <Piasecki S. 1936: 133>

wymiotująco-przeczyszczający

📖 *korzenie ostre, wymiotująco-przeczyszczające* <EP Orgelbrand 15 (1864): 565>

zazębowy

📖 *głoski zazębowe* <Księga 1934: 17>

ząbkowicko-kotowicki

📖 Kolej ząbkowicko-kotowicka, (niewłaściwie katowicką, z niemiecka od Katowitz, nazywana) /.../. <„Tygodnik Ilustrowany” (Warszawa) 1859, 1: 4>

zdeinteresowany

📖 Schulz B. 2002: 190 [w liście z 1940]

zewnątrzwyrzowy

📖 *fonetyka zewnątrzwyrzowa* <Symbolae 1928: 284>

zielono-czerwony

📖 D: s.v. **korporacja** [w cyt. z W. S. Reymonta]

zielono-fioletowy

📖 *litery zielono-fioletowe* <FilatP 1 (1919), 3: 46>

ziemsko-miejski

📖 Urzęduje sąd ziemsko-miejski i landrat. <EP Orgelbrand 16 (1864): 149>

zimno-lodowy

📖 Pisałem Ci już, Mamo kochana, że co dnia po południu idę się kąpać do zimno-lodowej rzeczki, płynącej stąd o ćwierć mili. <Słowacki J. 1990: 164>

zoppocki

📖 Nowaczyński A. 1938: 351

zprzymiotnikowany

📖 KiWych 1 (1933/34), 1: 89

żółtodziubaty

📖 Nowaczyński A. 1937: 189

żółto-zielonawy

📖 *żółto-zielonawa para* <Wiadomości o cholercie i o sposobach oczyszczania powietrza w czasie panującej zarazy, Wilno : Druk. T. Glücksberga, 1830: 38>

żydowsko-hiszpański

📖 *poeta żydowsko-hiszpański* <LI 1931: 872>

żydowsko-niemiecki

📖 *gwara żydowsko-niemiecka* <Baudouin de Courtenay J. 1904: 41>

Pierwszymi czytelnikami niniejszej broszury (przed jej opublikowaniem) byli prof. Walery Pisarek i prof. Mirosław Bańko. Dziękując Im tutaj za bezcenne uwagi krytyczne, w żadnym jej fragmencie nie uwalniam się – nawet w najmniejszym stopniu – od odpowiedzialności merytorycznej za jej treść.

Notatki

SPIS TREŚCI

Przedmowa	3
Wybór przymiotników	9

Reklama

W Głównej Księgarni Naukowej im. B. Prusa w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście 7, tel. 022 826-18-35 (e-mail: zamowienia@prus24.pl)

można nabyć następujące tomy serii SEMIOSIS LEXICOGRAPHICA:

vol. XXVI

P. Wierchoń, Z cudzysłowów do poczekalni leksykograficznej. II (2005)

vol. XXVIII

W. Mańczak, Pochodzenie języka staro-cerkiewno-słowiańskiego a Kodeks zografski (2006)

vol. XXXIII

B. Krucka, Kontrasty polsko-rosyjskie w zakresie morfologii a zjawiska interferencji (na podstawie języka polskich studentów ze Wschodu) (2006)

vol. XXXVII

J. Wawrzyńczyk, Słownik bibliograficzny języka polskiego. Wersja przedelektroniczna. Tom 3: H-K (2006)

vol. XLI

J. Wawrzyńczyk, H. Bartwicka, E. Małek, *Wielki słownik rosyjsko-polski z kluczem polsko-rosyjskim. Wielki słownik polsko-rosyjski*. Autokomentarze i erraty (2007)

vol. XLII

A. Zychła, Critical analysis of Collins BGW Polish-English, English-Polish Dictionary (CBGWD) (2007)

vol. XLV

G. Dąbkowski, Jak opisujemy muzykę. Zbiór szkiców (2008)

vol. XLVII

A. Bogusławski, Uwagi o mowosocjotechnice. Od układu monopartyjnego do układów niemonopartyjnych (2008)

Niektóre tytuły serii umieszczone zostały w Internecie pod adresem:

www.leksykapolka.pl